

Mapowanie kontrowersji w dobie platformizacji: przypadek kontrowersji wokół przekopu przez Mierzę Wiślaną

Niniejsza rozprawa doktorska poświęcona jest mapowaniu kontrowersji wokół budowy kanału przez Mierzę Wiślaną, zgodnie z tradycją badań nad mapowaniem kontrowersji: od analizy naukometrycznej, poprzez analizę Wikipedii, aż po analizę kontrowersji na platformach społecznościowych – Facebooku i Twitterze. Rozprawa koncentruje się na śledzeniu jednego z natywnych obiektów cyfrowych – linków URL – które pełnią różnorodne funkcje w debacie internetowej na każdej z analizowanych platform.

Choć badania nad rozpowszechnianiem linków URL były popularne we wczesnym okresie rozwoju Sieci 2.0, to wraz z postępującą platformizacją sieci podejście to zostało w dużej mierze zarzucone. Współczesne badania internetu skupiają się głównie na takich aspektach, jak epistemologie wyszukiwarek, hashtagów czy reklam Google, natomiast wykorzystanie linków URL jako narzędzia badania debat publicznych nie zostało ponownie podjęte. W niniejszej rozprawie pokazuję, że linki URL wciąż pozostają istotnym narzędziem do badania międzyplatformowych kontrowersji, na przykładzie debaty dotyczącej budowy kanału przez Mierzę Wiślaną w Polsce, która w Polsce trwała ponad dekadę.

Na podstawie analizy cytowań artykułów, wykorzystania wiki links w Wikipedii oraz 37 995 postów na Facebooku i 264 821 tweetów, badanie to pokazuje, że linki URL mogą nadal stanowić wiarygodny wskaźnik kontrowersji, choć w sposób specyficzny dla danej platformy: w cytowaniach naukowych pełnią funkcję odniesień; w Wikipedii są wskaźnikiem poziomu kontrowersyjności artykułu; na Twitterze podkreślają sentyment polityczny i polaryzację; natomiast na Facebooku – mobilizację protestów i lokalną organizację. Po drugie, rozprawa pokazuje, że różnice te można wyjaśnić poprzez afordancje poszczególnych platform, które kształtują nie tylko obieg treści, lecz także jej znaczenie w ramach kontrowersji. Po trzecie, praca ta postuluje metodologiczny powrót do analizy linków URL jako cennego narzędzia mapowania kontrowersji między platformami, łączącego wczesne metody cyfrowe ze współczesnymi badaniami nad platformizacją.

Marie Bourge